

Keskuskoulu taideteollisuutta varten.

Lukuvuosi 1909—1910.

Vuoden kuluessa ovat koulussa antaneet opetusta seuraavat opettajat: kirjanpitäjä M. Ahola kaksinkertaisessa kirjanpidossa suomeksi, kivipainaja T. Ahrenberg tekstauksessa, arkkitehti Waldemar Aspelin piirustuksessa, taiteilija Väinö Blomstedt mallipiirustuksessa, neiti Ellen Borenius posliinimaalauksessa, opettaja O. Dannholm kaunokirjoituksessa, kivipainaja August Engström kaunokirjoituksessa ja tekstauksessa, arkkitehti Verner von Essen piirustuksessa, taiteilija A. V. Finch ruukunteossa, arkkitehti Max Frelander huonekalukompositsionissa, kuvanveistäjä Johann Friedl puunveistossa, kivenveistossa, mallituksessa ja ammatti-piirustuksessa puusepille, kirjanpitäjä A. Granith kaksinkertaisessa kirjanpidossa ruotsiksi, taiteilija Verner von Hausen koristemaalauksessa ja mallipiirustuksessa, tohtori Yrjö Hirn taidehistoriassa, maisteri M. Holmberg laskennossa ja algebrassa ruotsiksi, kaivertaja C. Jahn piirustuksessa ja perspektiiviopissa ruotsiksi, herra Karl Jansson kirjansitomisessa, arkkitehti Valter Jung metallinpakoituksessa ja piirustuksessa, taiteilija S. A. Keinänen piirustuksessa, kansakoulunopettaja O. Lappalainen laskennossa suomeksi, neiti Sigrid Lehrbäck piirustuksessa, koulun taiteellinen johtaja, arkkitehti Armas Lindgren tyyliopissa, muoto- ja komposit-

sioniopissa ja kompositsiopiirustuksessa, arkkitehti Selim Lindqvist rakennuspiirustuksessa, insinööri O. Lönnrot konepiirustuksessa, mittausopissa, selittävässä mittausopissa ja fysiikassa ruotsiksi, puunpiirtäjä A. Th. Nordgren puunpiirrännässä, arkkitehti W. G. Palmqvist kompositsiopiirustuksessa, arkkitehti A. W. Rancken mallituksessa, taiteilija Alex. Rapp koristemaalauksessa ja ammatti- ja ornamenttimaalauksessa, insinööri Hj. Renholm konepiirustuksessa, laskennossa ja algebrassa suomeksi, insinööri W. Ruso konepiirustuksessa, laskennossa, mittausopissa ja fysiikassa suomeksi, neiti Emma Saltzman kirjansitomisessa, insinööri G. Sarlin selittävässä mittausopissa ja mittausopissa suomeksi, arkkitehti M. Schjerfbeck piirustuksessa ja korkeammassa ornamenttipiirustuksessa, kansakoulunopettaja V. Weissmann laskennossa ruotsiksi ja allekirjoittanut, koulun johtaja, kuvaannossa ja perspektiiviopissa suomeksi.

Seuraavat oppimäärät on suoritettu:

algebrassa: ratsionaalilukujen yhteen-, vähennys-, kerto- ja jakolasku, jakaminen tekijöihin, lasku murtolausekkeilla, verranto-oppi, ensimmäisen asteen ekvatsionit ja probleemit yhdellä tuntemattomalla;

kirjanpidossa: 6 kuukauden kurssi kaksinkertaista italialaista kauppakirjanpitoa, josta 4 kuukautta vähittäis- ja 2 tukkukauppaa osakeyhtiönä. Neljä kirjanpäättöä. Lyhyt harjoitelma amerikkalaista kirjanpitoa;

laskennossa: laatuluvut, kymmenmurtoluvut, murtoluvut, yksi- ja moniehtoinen päätöslasku, prosenttilasku, korkolasku, alennuslasku, seuralasku, vaihtolasku, neliöön korottaminen ja neliöjuuren otto;

selittävässä mittausopissa: tärkeimpien käyräviivojen selittäminen ja projektionitasojen piirtäminen sekä viivain, tasanneskuvioitten ja kappalten projektionia niillä, viivain ja kuvioitten todellisen suuruuden johtamista projektioineista, kappalten kiertämistä ja niiden pinnankehitystä, tasojen ja kappalten leikkausta sekä kappalten keskinäistä leikkausta;

mittausopissa: tärkeimmät väittämät, jotka koskevat suoraa viivoja ja ympyrää; tasanneskuvioitten yhdensuuruu-

suutta, yhteellisyyttä ja yhdenmukaisuutta lyhyesti käsitelty, tasanneskuvioitten pinta-aloja, kappalten pinta-aloja ja kuu-tiosisällyksiä laskettu, mittakaavoja selitetty;

fysiikassa: kappalten yleiset ominaisuudet, mekaniikka, lämpöoppi, valo-oppi, sähköoppi ja äänioppi;

tyyliopissa, 1:nen kurssi: esitelmissä on tehty selkoa rakennustaiteellisten ja koristeellisten muotojen luonnosta, synnystä, kehityksestä ja käyttämisestä. Taululla tehdyillä piirustuksilla on osoitettu muoto-opin eri kehityskaudet alkaen vanhimmista kultuurikausista ja Egyptin taiteesta keskiaikaan asti; *2:nen kurssi:* jatkettu edelleen tyylikehityksen esittämistä meidän päiviemme taiteeseen saakka, erittäin pitäen silmällä taideteollisuutta-, huonesisustusten kehitystä y. m.;

muoto- ja kompositsiopiopissa, 2:nen ja 3:s kurssi: rakennustaiteellisen ja koristeellisen muoto-opin teoriaa on esitetty etupäässä silmälläpitäen työaineen, tekotavan, ilmanalan, tarkoituksen y. m. vaikuttimien merkitystä kompositsiopin syntyyn ja kehitykseen nähden. Vapaita esitelmiä, jolloin on käsitelty eri kysymyksiä taiteen ja taideteollisuuden alalta, kuten luonnon ja ilmanalan vaikutuksesta muoto- ja väraistin kehitykseen, kansallisesta taiteesta, värin merkityksestä kompositsiionissa y. m.;

kompositsiopiirustuksessa, 1:nen, 2:nen ja 3:s kurssi: muoto- ja kompositsiopiopin esitelmiin liittyen ja käyttämällä aiheina niitä harjoitelmia, joita yliopiston botaaniseen puutarhaan, Korkeasaarelle, historialliseen ja etnograafiseen museoon y. m. tehdyillä opinto-vaelluksilla on koottu, on sommiteltu vapaita kompositsiioniharjoituksia usein ainoastaan koristeellisessa tarkoituksessa, tavallisesti kuitenkin pitäen silmällä käytännöllistä tarkoitusta. Siten on tehty ryijyjen, sohvatyynyjen, keinutuolimattojen, gobeliini- ja kuvakutomusten, huonekalujen, lasimaalauksien, posliiniteosten koristus-, keramiikki- ja metallitöiden y. m. piirustuksia. Oppilasten kesken on pidetty kilpailuja;

taidehistorian opetus on käsittänyt veistokuva- ja maalaustaidetta 1600-luvulta viimeisiin aikoihin asti. Luennoilla on näytetty skioptikonkuvia;

perspektiiviopissa: edusta, kulma ja satunnainen perspektiivi kokonaiselta distansilta ja sen osalta, varjoperspektiivi auringon ja lampun valossa sekä kuvastinkuvia.

Syyslukukaudella oli sisäänkirjoitettuna 610 ja kevätlukukaudella 546 oppilasta; niistä oli syyslukukaudella 390 suomea ja 220 ruotsia puhuvaa ja kevätlukukaudella 328 suomea ja 218 ruotsia puhuvaa.

Oppilasten sukupuoli, ikä, syntymäpaikka, ammatti ja koulunkäynti näkyvät seuraavista tauluista.

Kouluun kirjoitettujen oppilaiden luku.

	S. L.	K. L.		S. L.	K. L.
Oppilaiden sukupuoli:			Käynyt koulua:		
Miespuolisia	411	373	1 lukukauden	337	82
Naispuolisia	199	173	2 lukukautta	45	220
Yhteensä	610	546	3 "	100	39
			4 "	16	85
Oppilaiden ikä:			5 "	43	20
13—15 vuotiaita	99	47	6 "	12	41
16—19 "	233	198	7 "	20	10
20—24 "	180	174	8 "	14	16
25—29 "	53	73	9 "	4	7
30— "	45	54	10 "	4	5
Yhteensä	610	546	Yli 10 "	15	21
			Yhteensä	610	546
Keski-ikä	20,4	21,6	Oppilaiden koulu ennen sisään kirjoitusta:		
Syntymäpaikka:			Yliopisto	15	15
Helsinki	245	228	Lyseo	48	48
Uusimaa Helsing. ulkop.	85	77	Tyttökoulu	54	47
Muu Suomi	260	226	Kansakoulu	409	366
Ulkomaa	20	15	Käsityöläiskoulu	40	36
Yhteensä	610	546	Teollisuuskoulu	5	4
			Ammattikoulu	10	8
			Seminaari	8	4
			Kuuromyökkäinkoulu	3	2
			Koulu ulkomaalla	16	13
			Yksityisopet. saaneita	2	3
			Yhteensä	610	546

Oppilaiden ammatti.

	S. L.	K. L.
Harjansitojia	2	2
Juoksupoikia	38	44
Kaivertajia ja kultaseppiä	5	4
Kankureita	1	—
Kelloseppiä	3	3
Kemigraafeja	1	2
Kirjanpainajia	24	15
Kirjansitojia	14	9
Kivenhakkaajia	3	4
Kivipainajia	8	8
Konttori- ja kauppapalvelijoita	67	47
Korintekijöitä	2	2
Kupariseppiä	2	2
Kuvanveistäjiä	4	3
Leipureita	4	1
Läkki- ja peltiseppiä	10	11
Maalareita	43	56
Muurareita	18	16
Nuohojia	2	1
Nyöripunojia	—	3
Ompelijattaria	6	4
Opettajia	14	16
Palvelusväkeä	7	6
Piirustajia	2	8
Puuseppiä ja kirvesmiehiä	60	38
Rautaseppiä	114	84
Sairasvoimistelijoita	4	3
Sukankutojia	1	1
Suutareita	2	2
Työnjohtajia	2	4
Ulkotyöntekijöitä	7	4
Valokuvaajia	5	5
Verhoilijoita	2	1
Virkamiehiä	2	2
Ilman ammattia	131	135
Yhteensä	610	546

Opetusta on vuoden kuluessa annettu seuraavan *opintojärjestyksen* mukaan.

9

A i n e i t a	Maanantaina	Tiistaina	Keskiviik- kona	Torstaina	Perjantaina	Lauantaina	Sunnun- taina
Piirustusta käsivaralta	7—9 i. p.	7—9 i. p.	7—9 i. p.	7—9 i. p.	7—9 i. p.	7—9 i. p.	—
Korkeampaa ornamenttipiirust.	9—10 a. p.	9—10 a. p.	9—10 a. p.	9—10 a. p.	9—10 a. p.	9—10 a. p.	—
Kuvaantoa	10—12 a. p.	10—12 a. p.	10—12 a. p.	10—12 a. p.	10—12 a. p.	10—12 a. p.	—
Mallipiirustusta	—	6—8 i. p.	6—8 i. p.	—	6—8 i. p.	6—8 i. p.	—
Algebraa	—	—	—	—	7—9 i. p.	—	—
Ammatti- ja ornamenttimaalata	—	—	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—
Ammatti- ja puusep.	—	5—7 i. p.	—	—	5—7 i. p.	—	—
Fysiikkaa	—	—	—	—	—	—	9—11 a. p.
Huonekalukompositsionia . . .	1—3 i. p.	1—3 i. p.	5—7 i. p.	1—3 i. p.	5—7 i. p.	—	—
Kaunokirjoitusta ja tekstausta	—	—	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—
Kirjanpitoa	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—	—	—
Kirjansitomista	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—	5—7 i. p.	—
Kivenveistoa	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—	—	—
Kompositsiopiirustusta . . .	10—12 a. p.	—	10—12 a. p.	10—12 a. p.	10—12 a. p.	—	—

Konepiirustusta	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—	—	—
Koristemaalausta	12—2 i. p.	12—2 i. p.	12—2 i. p.	12—2 i. p.	12—2 i. p.	12—2 i. p.	—
Laskentaa	7—9 i. p.	7—9 i. p.	—	7—9 i. p.	—	—	—
Mallitusta	—	7—9 i. p.	7—9 i. p.	—	7—9 i. p.	7—9 i. p.	—
Maneeripiirustusta	—	10—12 a. p.	—	—	—	10—12 a. p.	—
Metallinpakoitusta	—	—	5—7 i. p.	—	—	5—7 i. p.	—
Mittausoppia	—	—	—	—	7—9 i. p.	—	—
Muoto- ja kompositsiopiopp. II	9—10 a. p.	—	—	—	—	9—10 a. p.	—
” ” III	12—1 i. p.	—	—	—	—	—	—
Perspektiivioppia	—	5—6 i. p.	—	—	5—6 i. p.	—	—
Posliiniemaalausta	—	12—2 i. p.	12—2 i. p.	—	12—2 i. p.	12—2 i. p.	—
Puunpiirräntää	—	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—	—
Puunveistoa	12—2 i. p.	12—2 i. p.	{ 7—9 i. p. 12—2 i. p. }	12—2 i. p.	12—2 i. p.	{ 7—9 i. p. 12—2 i. p. }	—
Rakennuspiirustusta	—	7—9 i. p.	—	—	7—9 i. p.	—	—
Ruukuntekoa	—	12—3 i. p.	5—8 i. p.	12—3 i. p.	5—8 i. p.	12—3 i. p.	—
Selittävää mittausoppia	—	7—9 i. p.	5—7 i. p.	—	—	—	—
Taidehistoriaa	6—7 i. p.	—	—	6—7 i. p.	—	—	—
Tyylioppia I	—	9—10 a. p.	—	9—10 a. p.	—	—	—
” II	—	—	9—10 a. p.	—	9—10 a. p.	—	—

7

Korkeammasta taideteollisuuskoulusta saavat päästötodistukset Karin Dahl, Hanna Amanda Helke, Gerda Matilda Holmqvist, Mikko Hovi, Esla Helena Jusélius, Ingrid Nysten, Julia Suits ja Naëma Sofia Tengén. Kolmannelle vuosikurssille muutetaan Margareta Ahlstedt, Kerstin Broberg, Karin Lindholm, Anni Liukku, Immanuel Runsten, Harry Röneholm, Verner West ja Selma Wikström ja toiselle vuosikurssille Ingrid Forsman, Vanda Johanson, Elo Kuosmanen, Alli Lehto, Toini Nyström, Nelly Pehrman, Astrid Sahlberg ja Toivo Wikstedt.

Koneosastosta saavat päästötodistukset Niilo Edvard Aaltonen, Gunnar Alarik Eklund, Elis Rafael Kreander, Einar Alfred Lindström, Oskar Malm, Heikki Alfred Oittinen, Otto Pohjola, Ilmari Joakim Päiviö, Frans Viktor Saarinen, August Salo, Karl Olof Strömberg ja Vihtori Valdemar Wiljanen. Kolmannelle luokalle muutetaan: Kaarlo Adamsson, Hannes Ahti, Uno Bergholm, Oskar Bäckman, Robert Enqvist, Karl Hagelberg, Henrik Henriksson, Caesar Häggman, Juho Jäntti, Viktor Karlsson, Einar Kaukainen, Harald Kvarnström, Ivar Kytö, Hjalmar Laitinen, Richard Lehtonen, Karl Less, Axel Lindqvist, Edvin Nordström, Alpiin Palenius, Juhana Palenius, Georg Pedersen, Vilhelm Petroff, Onni Piironen, Johan Rantanen, Edvin Söderholm, Uno Toivonen, Oskar Tulander, Toivo Warmanen, Sigurd Westerholm, Otto Wirta, Juho Wirtanen ja Eskil Östberg. Toiselle luokalle muutetaan Aaro Aaltonen, Edvard Ahola, Olof Andersson, Ernst Berttula, Edvin Bäckström, Karl Eriksson, Brynolf Flytström, Ilmari Friman, August Forsström, Birger Gröndal, Aaro Hakkarainen, Fredrik Hallila, Elis Hedberg, Väinö Heiskanen, Lauri Helin, Arvid Henriksson, Aksel Hynninen, Johan Hyvärinen, Iisakki Härmä, Henrik Joffs, Ilmari Kanerva, Hjalmar Karlsson, Yrjö Kauhala, Onni Kokkonen, Henrik Laine, Lauri Laitinen, Eemil Lampinen, Urho Laukko, Kalle Lehmusto, Johan Lindén, Volmar Lindholm, Fridolf Liukko, Arvid Manner, Vilhelm Rosberg, Kustaa Salonen, Aksel Sjöblom, Otto Sjöman, Onni Trogen, Lauri Wahlstein, Erik Wallenius, Sigurd Wassholm, Ilmari Wiberg ja Valdemar Wilja.

Taideteollisuusyhdistyksen rahastojen koroista jaetaan stipendiona 100 markkaa Hanna Helkelle, 75 markkaa Gerda Holmqvistille ja 50 markkaa Harry Röneholmille.

Sitäpaitsi saavat seuraavat oppilaat palkinnoksi 40 markkaa Mikko Hovi ja John Wedenberg, 30 markkaa Eskil Eklund, Elo Kuosmanen ja Toivo Wikstedt, 20 markkaa Niilo Aaltonen, Pauli Aaltonen, Heikki Boström, Gunnar Eklund, Eero Eloranta, Emil Filén, Vilhelm Haglund, Olli Härmäläinen, Antti Jakonen, Veikko Kallio, Einar Kaukainen, Elis Kreander, Yrjö Laitinen, Tryggve Laurén, Aarne Lindström, Einar Lindström, Oskar Malm, Lauri Mattila, Juho Mängel, Hugo Nyberg, Heikki Oittinen, Otto Pohjola, Jalmari Puoskari, Ilmari Päiviö, Frans Saarinen, August Salo, Olof Strömberg, Svante Sällsten, Hjalmar Tirkkonen, Uno Toivonen, Valdemar Wiljanen, Verner Winqvist ja Juho Woutilainen sekä 10 markkaa Aaro Aaltonen, Kaarlo Adamsson, Heikki Aittoniemi, Georg Blomberg, Otto Dahlqvist, Robert Enqvist, Hugo Finneman, Viktor Friman, Johan Grönberg, Aaro Hakkarainen, Elis Hedberg, Väinö Heickell, Juho Jäntti, Viktor Karlsson, Viktor Kivistö, Ivar Kytö, Frans Kytölä, Aarne Laiho, Mikko Leskinen, Volmar Lindholm, Axel Lindqvist, Väinö Lindroos, Edvin Lindström, Kaarle Miekka, Amanda Niinijoki, Yrjö Nousiainen, Gunnar Nyberg, Juhana Palenius, Vilhelm Petroff, Onni Piironen, Vilhelm Rosberg, Eva Salonen, Otto Sjöman, Fabian Syväniemi, Edvin Söderholm, Oskar Tulander, Väinö Tuominen, Uno Waltonen, Toivo Warmanen, Sigurd Wassholm, Ilmari Wiberg ja Juho Wirtanen.

Helsingissä 16 p. toukokuuta 1910.

Ernst Nordström.

